

TARPTAUTINIO TRANSPORTO IR LOGISTIKOS ALJANSAS

LR Ministrėi pirmininkei Ingridai
Šimonytei

2022-09-06 Nr. S-22

LR Vyriausybės kanclerei Giedrei
Balčytytei

DĖL VAIRUOTOJŲ IŠ BALTARUSIJOS ĮDARBINIMO

Tarptautinio transporto ir logistikos aljansas (toliau – TTLA) kreipiasi į LR Vyriausybę dėl LR Seimo nutarimo Nr. XIV-1244 „Dėl nepaprastosios padėties“, kurio 3(5) straipsniu apribotas vizų išdavimas Baltarusijos piliečiams.

Lietuvos krovinių kelių transporto sektorius jau keletą pastarųjų metų susiduria su nuolat augančiu vairuotojų trūkumu. Kadangi Lietuvoje vairuotojų rezervas yra minimalus (Užimtumo tarnyboje užregistruotų laisvų darbo vietų skaičius nuolat siekia per 10 tūkst.), vairuotojų trūkumo problema buvo sprendžiama sudarant galimybes įdarbinti vairuotojus iš užsienio – daugiausiai ukrainiečius ir baltarusius. 2022 m. užsidarius šioms galimybėms ir kartu išaugus vairuotojų poreikiui dėl reguliacinių apribojimų ES rinkoje – vairuotojų pritraukimas iš užsienio tapo esminiu – gyvybiškai svarbiu klausimu.

Pagrindinės drastiškai išaugusio vairuotojų trūkumo priežastys yra šios: 1) 2022 m. pradžioje įsigaliojus Mobilumo paketo reikalavimams dėl reguliaraus vairuotojų ir vilkikų grąžinimo – įmonės, siekdamos išlaikyti vežimų apimtį, susidūrė su bent 1,5 karto didesniu vairuotojų poreikiu 2) Rusijai pradėjus karą prieš Ukrainą iš Lietuvos įmonių pasitraukė apie 12 tūkst. vairuotojų ukrainiečių 3) papildomi vidaus politikos barjerai: nutarimu „Dėl nepaprastosios padėties“ užvertos galimybės įdarbinti vairuotojus iš Baltarusijos, kurie Lietuvos įmonėse sudarė 25-30 proc. visų tarptautinio transporto vairuotojų; verslo poreikių neatitinkanti migracijos tarnybų veikla ir kt.

Nesprendžiamas vairuotojų trūkumas yra vienas iš esminių veiksnių, kuris 2022 m. sąlygoja krovinių kelių transporto sektoriaus apimčių kritimą. Statistikos departamento duomenimis, per šių metų pirmąjį pusmetį krovinių apyvarta tonkilometrais kelių transportu sumažėjo 9,3 proc.. Paskutinį kartą kritimas pirmąjį pusmetį fiksuotas tik 2015 m., po Rusijos embargo. Per šių metų pirmąjį pusmetį

apyvartos kritimas fiksuotas visose vežimų rūšyse kelių transportu: vidaus vežimų 17,2 proc., tarptautinio transporto – 8,8 proc., kabotažo – net 17,8 proc.

Iki smukimo 2022 m. pirmąjį pusmetį, Lietuva keletą pastarųjų metų demonstravo vieną sparčiausių augimo tempų ES krovinių rinkoje, sugebėdama įsitvirtinti tarp trijų daugiausiai tarptautinių krovinių gabenančių ES valstybių narių. Transporto sektorius yra pajėgus kompensuoti 2022 m. praradimus ir sugrįžti į augimo kelią, tačiau reikalingi sprendimai dėl geresnių sąlygų įdarbinti vairuotojus iš užsienio.

Dėl besitęsiančio karo Ukrainoje vairuotojų iš šios šalies įdarbinimas išliks komplikotas neapibrėžtam laikotarpiui, todėl prašome sudaryti galimybes įdarbinti vairuotojus iš Baltarusijos, kurie sudaro 25-30 proc. visų Lietuvos įmonėse dirbančių tarptautinio transporto vairuotojų. Atitinkamai siūlome papildyti LR Seimo nutarimo Nr. XIV-1244 „Dėl nepaprastosios padėties“ 3(5) straipsnį, numatant, kad vizų išdavimas Baltarusijos piliečiams yra ribojamas išskyrus atvejus, kai:

- a) vizų išdavimas Baltarusijos piliečiams reikalingas studijų arba darbo Lietuvoje tikslais; ir/arba
- b) vizos Baltarusijos piliečiams išduodamos tarpininkaujant asocijuotoms organizacijoms, kurios atstovauja asmenis įdarbinančioms įmonėms, taip pat užtikrina šių asmenų judėjimo kontrolę ir, prireikus, teikia informaciją atsakingoms Lietuvos institucijoms.

Manome, kad šie – gyvybiškai svarbų transporto sektoriaus poreikį atitinkantys – pasiūlymai, nepažeistų valstybės nacionalinio saugumo interesų bei neprieštarautų vykdomai užsienio ir gynybos politikai.

Esame pasirengę plačiau aptarti pateiktus pasiūlymus ir suteikti visą turimą informaciją.

Generalinis sekretorius

Povilas Drižas